

deutsch-tschechisches jugendforum
česko-německé fórum mládeže

Výroční zpráva 2010

www.cnfm.cz

Česko-německé fórum mládeže (Fórum, Fórum mládeže) je bilaterální diskusní a projektová platforma pro mladé lidi z České republiky a z Německa, kteří se chtějí podílet na rozvoji česko-německého dialogu. Díky rozmanitosti názorů a nápadů svých 20 českých a 20 německých členů má toto grémium velký potenciál.

Někteří členové Fóra jsou zástupci různých mládežnických organizací, které se věnují česko-německé problematice, jako například organizace Junge Aktion der Ackermann Gemeinde, Deutsche Sportjugend, Sudetendeutsche Jugend na německé straně a Sojka, Slunce či Knoflík na straně české. Ostatní členové jsou pak jmenováni na základ výběrového řízení. Při výběru klade Fórum důraz zejména na zájem kandidátů o tematiku a bere v potaz jejich nápady na zlepšení česko-německé spolupráce.

V roce 2010 pokračovalo v práci páté funkční období. Následující zpráva nabízí přehled činnosti grémia za rok 2010.

1. Historie projektu

Česko-německé fórum mládeže vzniklo z iniciativy mladých lidí z České republiky a Německa, kteří již v roce 1997, kdy byla ministry zahraničí obou zemí založena Koordinační rada Česko-německého diskusního fóra, požadovali možnost zapojení mladé generace do česko-německého dialogu. V roce 2001 bylo Česko-německé fórum mládeže založeno jako projekt Koordinační rady. Obě grémia jsou dodnes úzce propojena: Fórum mládeže je od roku 2003 v Česko-německém diskusním fóru zastoupeno svými mluvčími a v letošním roce se aktivně zapojilo do programu jeho výroční konference v Praze.

Záštitu nad Česko-německým fórem mládeže převzal na české straně Josef Zieleniec, někdejší poslanec Evropského parlamentu a bývalý ministr zahraničí; německou záštitu převzala Petra Ernstberger, poslankyně Spolkového sněmu a místopředsedkyně česko-německé parlamentní skupiny. Česko-německé fórum mládeže je podporováno Česko-německým fondem budoucnosti, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a z prostředků německého programu Kinder- und Jugendplan des Bundes.

Přípravu a realizaci projektu zajišťovali v letech 2001 až 2003 Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže Tandem, IDOR a Nadace Brücke/Most v Drážďanech. Od roku 2003 ručí za existenci Česko-německého fóra mládeže nositelské sdružení Česko-německé fórum mládeže, o. s. a Freunde des Deutsch-tschechischen Jugendforums e. V., jejichž členové pocházejí především z řad bývalých členů Fóra. Svým neplaceným angažmá umožňují existenci Fóra i pro své následovníky.

V průběhu devíti let své existence zrealizovalo Česko-německé fórum mládeže mnoho projektů. To se podařilo také díky dlouholeté těsné spolupráci se sponzory a partnery jako jsou Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže Tandem, Goethe-Institut Praha, DAAD Praha a mnohými dalšími.

2. Fórum v roce 2010: Aktivity a výsledky

Pravidelné aktivity Česko-německého fóra mládeže mohou být rozděleny do následujících kategorií:

- plenární zasedání (= jarní a podzimní konference)
- setkání pracovních skupin
- setkání organizačního týmu
- setkání sdružení – Česko-německého fóra mládeže, o. s. na české straně a Freunde des Deutsch-tschechischen Jugendforums e.V. na straně německé
- reprezentace Fóra navenek

Přehled setkání uskutečněných v roce 2010 nabízí následující tabulka:

Setkání	Místo	Datum	Účastníci z Německa	Účastníci z ČR
Setkání sdružení	Drážďany	23. – 25. 4. 2010	12	4
Jarní konference	Drážďany	22. – 25. 4. 2010	21	20
Podzimní konference	Chemnitz	2. – 5. 9. 2010	15	19
Setkání organizačního týmu	Drážďany	29. – 31. 1. 2010	4	3
Setkání organizačního týmu	Děčín	9. – 11. 4. 2010	2	2
Setkání organizačního týmu	Berlín	25. – 27. 6. 2010	3	3
Setkání organizačního týmu	Praha	5. – 7. 11. 2010	3	3
PS Nevšední každodennost	Berlín	26. – 28. 2. 2010	4	3
	Praha	21. – 23. 5. 2010	3	5
	Berlín	28. – 30. 6. 2010	4	5
PS Kultura	Praha	12. – 14. 3. 2010	3	3
	Postupim	25. – 27. 6. 2010	3	3
	Litoměřice	5. – 7. 11. 2010	4	4
PS Vzdělání	Řezno	12. – 14. 3. 2010	4	3
	Čáslav	18. – 20. 3. 2010	3	3
	Halle	12. – 14. 11. 2010	3	3
PS Integrace	Brno	12. – 14. 3. 2010	3	2
	Coburg	11. – 13. 6. 2010	4	1

	Praha	29. – 31. 10. 2010	3	2
PS Mládež v demokracii	Liberec	9. – 11. 4. 2010	4	5
	Praha	26. – 28. 11. 2010	2	2
	Stuttgart	10. – 12. 12. 2010	2	2

3. Plenární zasedání

Česko-německé fórum mládeže se setkává v plénu dvakrát do roka:

Během tohoto setkání jsou:

- přijata rozhodnutí interního charakteru
- připravovány společné projekty a jejich realizace
- vyvíjeny podněty a nápady týkající se mladé generace pro politiky a další osoby významné pro česko-německé vztahy
- formulovány postoje a sdělení mladých k otázkám souvisejícím s česko-německými vztahy

Plenární zasedání jsou připravována šestičlenným organizačním týmem. Ten se skládá z mluvčích, jejich zástupců a z koordinátorů Fóra. Organizační tým se v roce 2010 setkal čtyřikrát.

3.1. Plenární zasedání v Drážďanech (22. – 25. duben 2010)

Celkově druhé plenární setkání pátého funkčního období Česko-německého fóra mládeže se konalo v dubnu 2010 v prostorách vily Nadace Brücke/Most v Drážďanech. Důležitým bodem programu byla práce na projektech a rozvíjení prvotních projektových nápadů členů. Všechny pracovní skupiny Fóra dostaly příležitost, aby svou projektovou práci představily plénu a diskutovaly svůj další postup. U této prezentace bylo přítomno i několik dřívějších

členů Fóra, kteří se se skupinami podělili o své zkušenosti a mohli jim poskytnout cenné tipy a rady.

Poté, co se při prvním setkání setkala přednáška profesora Volkera Zimmermanna u členů s velkým ohlasem, vyslovilo se plénum pro zorganizování přednášky k česko-německé

tematice i pro drážďanské setkání. Jako referentku se podařilo získat renomovanou českou socioložku profesorku Zdeňku Mansfeldovou, která mluvila na téma „Občanská společnost v Česku a Německu po roce 1990 – očekávání a realita“. Přednáška byla koncipována jako veřejně přístupná, Fórum pozvalo v předstihu (nejen) drážďanskou veřejnost. Kromě obsahového inputu měla veřejná přednáška přispět i k většímu externímu působení

Fóra. Konala se v drážďanském Kulturrathaus, který Fórum poskytl zdarma sál s 150 místy. O honorář a cestovní náklady paní Mansfeldové a o financování recepce po přednášce se postarala Nadace Friedricha Eberta.

Během prvního plenárního setkání 5. Fóra vyjádřili členové přání o větší prostor pro diskusi o společensky relevantních tématech v česko-německém kontextu a podle toho tedy vypadal program setkání druhého. 23. 4. proběhly tři tematické workshopy, jejichž náplň vybírali předtím sami členové. Workshopy vedli externí referenti a odpoledne proběhla diskuse o výsledcích v plénu. Diskutovalo se o následujících tématech:

- **dějiny Němců v Česku**
 - vedeno Martinem Dzingelem (předseda Jukonu, mládežnické organizace německé menšiny v České republice)
- **energie a ochrana životního prostředí**
 - vedeno Steffenem Neumannem (redaktor Sächsische Zeitung)
- **migrace v Německu a v Česku**
 - vedeno Evou Dohnalovou (Berkať, InBáze – community centre for migrants)

Na plenárním zasedání musely být nově obsazeny pozice českého i německého zastupujícího mluvčího. Byli zvoleni:

- Jonas Sauer (německý zastupující mluvčí)
- Kateřina Majerová (česká zastupující mluvčí)

3.2. Plenární zasedání v Chemnitz (2. – 5. září 2010)

V pořadí třetí plenární zasedání 5. funkčního období Česko-německého fóra mládeže se uskutečnilo v Chemnitz. Za účasti mnohých referentů se podařilo připravit rozmanitý program:

Protože se drážďanská diskuse společensky závažných témat v česko-německém kontextu ukázala jako přínosná, rozhodlo se Fórum pro podobnou náplň i v Chemnitz, tentokrát se však zabývalo jedním společným tématem. Demokratickým postupem si členové vybrali téma „Finanční a hospodářská krize jako současný fenomén“, s nímž se členové nejprve

podrobněji seznámili ve workshopech a pak o něm společně diskutovali v plénu. Role referentů se zhostili prof. dr. Klaus Dieter John z Technické univerzity Chemnitz a Jiří Čáslavka z Glopolisu, pražského institutu pro globální politiku.

Novinkou plenárního zasedání bylo veřejné promítání filmu na téma „Mladí a politika“. V chemnitzkém klubu Weltecho nabídl Fórum promítání českého dokumentárního filmu „Kupředu pravá, kupředu levá“, po němž následovala diskuse s Jensem Passlackem, zástupcem spolku Kulturbüro Sachsen e. V., o angažmá mladých v politických stranách.

Stejně jako už v Drážďanech nabídl plenární setkání prostor jednotlivým skupinám diskutovat jednotlivé projekty v plénu. Protože mnohé projekty byly už v pokročilé fázi (realizace již proběhla nebo měla proběhnout v blízké budoucnosti), šlo nyní více o otázky práce s veřejností, prezentace projektu a získávání účastníků do projektů. U toho mohla poskytnout cennou podporu a praktické tipy Tereza Šimůnková z Collegia Bohemica o.p.s, která za tímto účelem přijela do Chemnitz jako referentka. Členové velmi ocenili její znalosti a zkušenosti. Tereza Šimůnková také představila práci Collegia Bohemica – členové se tak měli možnost seznámit s další klíčovou česko-německou institucí.

Náš mnoholetý sponzor Tandem Regensburg byl na tomto plenárním zasedání zastoupen Thomasem Rudnerem. Představil činnost Tandemu a jednotlivým skupinám radil ohledně realizace projektů.

Dalším zajímavým bodem programu byla společná tematická prohlídka Chemnitz. Uli Molter z Technické univerzity Chemnitz představil do hloubky město, známé jako „město moderny“ kritickým pohledem v rámci prohlídky „Vývoj chemnitzkého centra po roce 1990 – Mizení a stárnutí jako výzva“.

4. Pracovní skupiny 5. funkčního období v roce 2010

Pracovní skupiny pátého Česko-německého fóra se utvořily na začátku září 2009 v Čelákovcích a od té doby pracují na realizaci vlastních projektů. Tematická práce se odehrávala ve skupinách Nevšední každodennost, Vzdělání, Mládež v demokracii, Kultura a Integrace. Každá pracovní skupina měla možnost se v roce 2010 třikrát setkat.

4.1. Pracovní skupina Nevšední každodennost

Pracovní skupina Nevšední každodennost realizuje filmový projekt, který má vzbudit u mladých Čechů a Němců zájem o pobyt v sousední zemi. Film ukáže zkušenosti nově příchozích do České republiky i do Německa, a odhalí tak zajímavé perspektivy. Divák se bude moci ztotožnit jednou s tím, kdo objevuje novou zemi, pak zase se společností, do které host přichází. Tato výměna rolí a toto sebezpozorování cizí perspektivou podnítl ke konfrontaci s vlastní kulturou a pohostinností. Zároveň film ukáže, že objevování rozdílů nemusí být nikterak hrozné, může být i vtipné. Měl by předcházet nejistotám, které mohou zabránit odchodu do zahraničí. V krátkých rozhovorech dostanou šanci promluvit ti, kteří se do zahraničí odvážili. Kromě rozhovorů se jako červená nit filmem povinnou hrané scény, ve kterých budou zobrazeny zvláštnosti z Německa i z České republiky, které se stávají viditelnými jen díky pohledu cizince.

Poté, co skupina Nevšední každodennost vypsala v posledním čtvrtletí roku 2009 fotografickou a filmovou soutěž pod záštitou Jaroslava Rudiše na téma „Co tě v Německu zaujalo, co ti přijde pozoruhodné? Co máš v Německu rád a na co se vždy znovu těšíš?“, byly v roce 2010 příspěvky do soutěže s pomocí profesionální fotografky posouzeny a určení vítězové, kteří už v mezitím obdrželi svá ocenění: jazykový kurz, učebnici češtiny a flashku a vždy také Rudišovu knihu „Nebe pod Berlínem“ s autorovým podpisem. Vítězné snímky byly také zveřejněny na internetových stránkách fluter.de, časopisu německé Spolkové centrály pro politické vzdělávání.

Práce na krátkém filmu, který má být hlavním počinem skupiny, zabrala nejvíce času a nyní už je skoro u konce. Během svého prvního letošního setkání skupina vypracovala scénář, vymyslela otázky pro filmové rozhovory s mladými lidmi, kteří někdy žili, popř. žijí po delší čas ve své sousední zemi, v Česku nebo v Německu, a definovala konkrétní strukturu filmu. Členové se snažili při koncipování zejména držet svého původního cíle nalákat diváka na pobyt v zahraničí.

Druhé a třetí setkání v Praze a v Berlíně proběhlo samotné natáčení. S pomocí spřáteleného kameramana s velmi kvalitním vybavením se skupině podařilo zvládnout

všechny naplánované scénky i zajímavá interview s mnoha rozdílnými mladými lidmi.

Po skončení natáčení nastala ta pravá práce, zejména co se stříhání týče, které se už muselo uskutečnit mimo setkání skupiny. Pro použití hudby ve filmu skupina získala povolení od anglické kapely. Vznikly dvě verze filmu, kratší a delší, a ta kratší byla ve svém pracovním formátu už i představena Fóru v Chemnitz.

4.2. Pracovní skupina Vzdělání

Po velmi dlouhé přípravné fázi se podařilo zrealizovat projekt i této pracovní skupině. Jejím cílem bylo vytvořit analogický projekt k projektu jejich předchůdců "Do Německa na zkušenou!". Tento projekt by se měl v Německu etablovat a ukázat mladým zájemcům o Českou republiku možnosti, jak bez problémů mohou realizovat svůj pobyt v Česku. Ať už jde o studijní stipendium, stáž, dobrovolnické služby apod., pobyt v České republice se vyplatí pro každého, ale často selže z důvodu chybějících informací.

Pracovní skupina se nyní dostala do fáze, kdy má vlastní brožuru, která shrnuje základní informace, vytištěné plakáty a probíhají první prezentace. Od středních škol vyučujících českých jazyk bohužel přišlo mnoho negativních ohlasů, a proto se momentálně skupina soustřeďuje na univerzity s výukou bohemistiky. Ať už s Lipskem, Drážďany, Bambergem, Řeznem, Pasovem, atd., byl navázán kontakt a skupina se postupně snaží svůj projekt na těchto školách prezentovat. Speciálně připravené prezentace podávají určitý stručný přehled o všech možných způsobech, jak se dostat do České republiky.

Pracovní skupina za poslední rok udělala velký kus práce a stala se silným týmem, kterého práce na projektu velmi baví. Samozřejmě se musely řešit i různé neshody, ale společně členové vše zvládli a dali základ, doufejme, velkému projektu. Poptávka je zatím sice malá, ale existuje a i za ni je skupina ráda. A každý, kdo je nadšen z tohoto projektu a chce strávit určitý čas sousední zemí, je velký úspěch. Členové pracovní skupiny by se do budoucna chtěli také zasadit o to, že projekt bude fungovat i po ukončení tohoto funkčního období.

4.3. Pracovní skupina Mládež v demokracii

Pracovní skupina Mládež v demokracii si vzala za svůj cíl zprostředkovat české a německé mládeži znalosti politických systémů a demokracie jako takové. Jejím cílem přitom především bylo, aby mladí lidé zaujali k dané problematice vlastní postoj. K tomu měla přispět především pracovní skupinou pořádaná exkurze, která podporovala politicko-společenské porozumění. Účastníci byli vybráni na základě soutěže, jež prověřila jejich zájem o politiku a zároveň i kreativitu.

Téma pracovní skupiny znělo „Po stopách komunismu“. Předpokladem pro vznik projektu na toto téma byla diskuze ve skupině na téma demokracie. Proč zrovna demokracie? Jaké jsou pro jednotlivce důvody se politicky angažovat? Během rozhovorů došli členové pracovní skupiny k závěru, že o fašistickém režimu a jeho historii je v obou zemích vypracováno již mnoho publikací, avšak o komunistickém režimu a jeho dopadu na společnost či jednotlivce je často mlženo či je zcela přecházen. Pracovní skupina si vzala v souvislosti s tímto tématem za úkol dostat do popředí reflexivní kritiku. Nechtěla pouze vysvětlovat a připomínat, nýbrž dát do rukou i hmatatelný materiál. Právě u samostatného vypořádávání se s minulostí je umožněn hlubší osobní prožitek a uvědomění si problému. Fakta se tím pádem změnila v spoluprožité osudy a zajímavé anekdoty ukáží svévůli absolutistického režimu.

Ten, kdo se pohyboval 4. a 5. listopadu v pražských ulicích a všímal si, co se kolem něho děje, mohl objevit mladé Čechy a Němce, kteří se vydali s foťáky nebo psacími potřebami po stopách komunismu. Účastníci workshopu „Dřív bylo všechno lepší?!“, ke kterému zvala pracovní skupina Mládež v demokracii, nezůstali totiž jen sedět v Goethe-Institutu, kde diskutovali a analyzovali dané téma, ale vydali se také aktivně po jeho stopách. Při tematické prohlídce, která se věnovala listopadovým událostem roku 1989 a dění těsně předtím, tak mohli zjistit, jakými pražskými ulicemi tenkrát protestující studenti pochodovali nebo v jaké hospodě se sešli vůdci sametové revoluce hned po masové demonstraci na Václavském náměstí. Poté, co si mohli účastníci udělat při rozhovoru s pamětníkem ještě plastičtější obrázek o tehdejších dění ve městě, pátrali v ulicích po změnách, mnohdy radikálních, kterými Praha od roku 1989 prošla. Jejich úkolem bylo identifikovat fotografie ulic z roku 1989 a vyfotit je z totožné pozice o dvacet jedna let později.

Závěrem exkurze zpracovali mladí lidé hravou a vtipnou formou nově získané informace. Tyto příspěvky budou zpracovány a shromážděny v pracovním sešitku, který by měl sloužit jako výukový materiál na podporu politického vzdělávání na školách. Protože kromě programu, v rámci kterého proběhlo ještě promítání filmu, bylo hodně času vyhrazeno také vzájemnému poznávání a diskusím, odnesli si z workshopu spoustu zajímavých zkušeností i sami organizátoři, členové pracovní skupiny Mládež v demokracii.

4.4. Pracovní skupina Kultura

Po prvním čtvrtletí roku 2010 odřekly i přes původní příslib obě školy, které pracovní skupina Kultura vybrala pro svůj projekt. Také z důvodu nejistého finančního zajištění celého projektu se pracovní skupina Kultura rozhodla vypracovat nový projekt, který nabyl konkrétní podoby na 2. plenárním zasedání v Drážďanech poté, co byla navázána spolupráce s Nadací Brücke/Most.

Nový projekt si vytkl za cíl, uspořádat dvě kulturní představení, při nichž budou účinkovat právě členové pracovní skupiny Kultura. Vytvořením hudebně-divadelního programu chtěla pracovní skupina Kultura vzbudit zájem veřejnosti o společné kulturní dědictví, které obě země spojuje.

Od února roku 2010 zaštiťuje celý projekt Německé kulturní fórum východní Evropy, které také poskytlo finanční podporu. Paní Tanja Krombach, vedoucí oddělení pro Českou republiku, projekt doprovází po koncepční i obsahové stránce. V rámci 12. Česko-německých kulturních dnů v Drážďanech/Ústí nad Labem a Euroregionu Elbe/Labe, které pořádá Nadace Brücke/Most, uskutečnila pracovní skupina Kultura svoje první vystoupení 6. listopadu 2010 v Litoměřicích, na základě kterého se nadace rozhodla zvolit město Litoměřice za stálé místo pro pořádání Česko-německých kulturních dnů.

Představení se konalo v Gotickém sále Severočeské galerie výtvarného umění, který byl pracovní skupině k těmto účelům laskavě zapůjčen. Na programu, sestaveném skupinou na jejím setkání v červnu, byla díla skladatelů či spisovatelů, kteří pocházejí z česko-německého kulturního prostředí nebo se tímto tématem později zabývali. Vedle čtení textů z knih Heleny Tomanové-Weisové a Jaroslava Rudiše, skladeb K. Stamitze, Ch. W. Glucka, A. Dvořáka, G. F. Händla, P. Ebena a také J. S. Bacha, mohli diváci zhlédnout i komedii „Čech a Němec“ od Jana Nepomuka Štěpánka. Kromě členů PS Kultura účinkovala v představení také zpěvačka Eliška Prokšová. Celé vystoupení sklidilo výborný ohlas, po dlouhotrvajícím potlesku zcela zaplněného sálu nabídl ředitel galerie pracovní skupině možnost spolupráce do budoucna.

V souvislosti s přípravami představení se PS Kultura věnovala také propagaci projektu. Zpráva o pořádané akci se objevily na stránkách Německého kulturního fóra východní Evropy [1], Prager Zeitung [2], Severočeské galerie výtvarného umění v Litoměřicích [3], Nadace Brücke/Most [4], na portálu Tschechien [5], městské správy Litoměřice [6] a také na stránkách Collegia Bohemica [7], které rovněž podpořilo skupinu při propagaci projektu. Také v Ústeckém deníku (vydání ze 4. listopadu 2010 na straně 10) se nachází krátká zpráva o pořádané akci. Kromě toho bude o představení referovat i Český rozhlas, jehož zástupce se vystoupení zúčastnil.

Po úspěšném vystoupení v Litoměřicích pracuje skupina dále na představení v Německu, kde by též ráda zprostředkovala německému publiku společné kulturní dědictví obou zemí. Oproti vystoupení v Litoměřicích se PS Kultura rozhodla provést několik změn v programu pro příští představení, které se bude konat 19. března 2011 na zámku Trebnitz. Spolupráci s tamním centrem pro vzdělávání a setkávání (Bildungs- und Begegnungszentrum Schloss Trebnitz e. V.) navázala pracovní skupina spolupráci v březnu roku 2010 přes Německé kulturní fórum východní Evropy. Pro vystoupení v Trebnitzu plánuje skupina také společně nacvičit a provést skladbu s hudební školou v Bad Freienwalde.

- [1] www.dkf-moe.de/x/FMPro?-db=dkf01.fp5&-format=dspg.html&ID=1017619&-find;www.kulturforum.info/php/x.php4?x=1017748
- [2] http://www.pragerzeitung.cz/?c_id=16868
- [3] www.galerie-ltm.cz/clanek.php?aid=236
- [4] www.tschechische-kulturtage.de/?id=96&termine=2293
- [5] www.tschechien-portal.info/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=3805&mode=thread&order=0&thold=0&newlang=ces
- [6] <http://radnice.litomerice.cz/clanek-261.html>
- [7] www.collegiumbohemicum.cz/akce/203-vsechno-je-jinak/

4.5. Pracovní skupina Integrace

Na začátku roku 2010 mohl být projekt skupiny Integrace „Má, tvá, naše škola snů“ dále konkretizován. Členové se rozhodli, že na jedné německé a jedné české škole uspořádají workshop na téma „Participace v občanské společnosti“ a následně vyberou některé z účastníků pro mezinárodní workshop v Liberci.

V průběhu první poloviny roku a především během březnového pracovního setkání v Brně se skupina zabývala možnostmi financování projektu. Žádost u programu Evropské unie „Mládež v akci“ byla úspěšná, což skupině umožnilo během dalšího pracovního setkání v Coburgu soustředit se na další fáze přípravy projektu: výběr škol a metod workshopu. Díky finančním prostředkům od „Mládeže v akci“ mohla být přizvána Yvonne Lehmann, jež pomáhala organizovat první plenární zasedání Fóra mládeže, jako moderátorka pro náš workshop. Yvonne projekt výrazně podpořila především ohledně práce s mládeží a metod, jak workshop provést.

Na konci léta pak skupina navázala kontakt se dvěma školami v Praze a Berlíně, které o workshop projeví zájem. Kromě toho se podařilo získat pro workshop nepostradatelné věcné dary ve formě propisek a psacích bloků od Českého centra a České ambasády v Berlíně a od Tandemu Řezno. Finanční prostředky od „Mládeže v akci“ byly využity pro zorganizování dodatečného pracovního setkání v Berlíně, kterého se účastnili čtyři (dva čeští a dva němečtí) členové jako zástupci naší pracovní skupiny. Setkání posloužilo k přípravě koordinace workshopu (na národní rovině) a jeho obsahovému návrhu.

Třetí pracovní setkání v Praze skupina využila k naplánování podrobného programu tří workshopových dnů na národní úrovni, tedy na pražské a berlínské škole. Za metodu si nakonec členové vybrali „dílnu budoucnosti“, v jejímž rámci měli účastníci možnost vypracovat návrhy ke zlepšení své školy. Na workshop v Berlíně byla pozvána novinářka z organizace „politikorange“, která společně s účastníky vytvoří zprávu o projektu ve formě menších novin. Jméno projektu se změnilo na „Tvá škola, tvá šance!“, neboť se více hodí k cílové skupině studentů kvinty.

Na začátku listopadu se pak konala první část projektu – první (národní) workshop v Berlíně. Workshop proběhl velice dobře a byl velmi cennou zkušeností pro všechny zúčastněné. Jako výsledek vznikly zajímavé články studentů a tři projektové nápady: odpočinková místnost, knihovna a školní rádio. V prosinci bude následovat druhý národní workshop na pražské škole a v dubnu 2011 se bude konat mezinárodní workshop v Liberci, kterého se zúčastní vždy pět zástupců z pražské a berlínské školy.

5. Společné projekty členů

Kromě práce v jednotlivých skupinách se členové podílejí i na společných projektech, z nichž stojí za zmínku velmi úspěšný „Školní projekt“ – „Do Německa na zkušenou“.

5.1. Školní projekt – Do Německa na zkušenou 2010

Projekt Česko-německého fóra mládeže „Do Německa na zkušenou – Versuch's mal Deutschland“ se konal v roce 2010 již po šesté. Myšlenka projektu, tedy informovat co nejvíce mladých lidí v České republice o možnostech studia a práce v Německu, vznikla ve Fóru mládeže již v roce 2005. Po prvním úspěšném ročníku projektu bylo Fórum mládeže osloveno Koordinačním centrem česko-německých výměn mládeže TANDEM Plzeň, DAAD Praha, Goethe-Institutem Praha a Českou národní agenturou „Mládež“ s nabídkou spolupráce a podpory pro opakování projektu. V letech 2007-2009 se na projektu znovu podíleli DAAD Praha, Goethe-Institut Praha a Česko-německý fond budoucnosti, od roku 2010 navíc ještě Velvyslanectví SRN v Praze a Zentrale für Auslandsschulwesen.

Cílem projektu je zvýšit informovanost mladých lidí, obzvláště středoškolských studentů, o možnostech studia a jiné seberealizace v Německu a zároveň je motivovat k vlastnímu angažmá v česko-německé, potažmo mezinárodní spolupráci. Dalším cílem je také motivovat studenty středních škol k výuce němčiny, která v posledních letech upadá a je zastiňována angličtinou a španělštinou. V rámci prezentací jsou představeny možnosti studia či jazykového vzdělávání v Německu i ČR (představena nabídka Goethe Institutu a DAAD), speciální pozornost je věnována dobrovolnictví a možnostem strávit v Německu rok po střední škole, v případě, že student nebyl přijat na VŠ, či se rozhodl na VŠ nejít. Hlavní prioritou prezentací je nabídnout studentům zkušenosti s jazykovými, studijními či dobrovolnickými pobyty v Německu a zahraničí z první ruky. Právě tento moment byl často v evaluačních formulářích zmiňován jako nejdůležitější – tedy fakt, že referenti mohli mluvit o své osobní zkušenosti a popsat praktické tipy. Prezentace trvají v průměru 70 – 90 minut a jsou určeny pro skupinu max. 30 žáků, což se ve valné většině daří na školách domluvit a dodržet. Prezentace obsahují jak jazykovou animaci a práci ve skupině, tak individuální práci a vizualizaci výsledků. Studenti dostávají prostor vyjádřit svůj postoj k zahraničním pobytům, jazyku či obavám, které s ohledem na pobyt v zahraničí mají. Referenti tak mají mnohem větší možnost pracovat s motivací studentů a dochází tak k výměně zkušeností i mezi studenty samotnými.

V roce 2011 je plánováno rozšířit nabídku prezentací také na vysoké školy, kde budou probíhat s ohledem na zájem studentů jako prezentace s velkým prostorem pro otázky a diskusi. Cílem je dostat projekt do širokého povědomí, aby s ním bylo počítáno jako každoročním jistým partnerem pro školy. Pořadatelé mají také v úmyslu, aby školy oslovovaly je jako případného pomocníka při orientaci v česko-německých možnostech. Během tohoto roku se podařilo udělat vlastní logo a letáčky, které by měly projekt dostat do širšího povědomí a zároveň by sloužil jako vizitka pro budoucí spolupráci. Pro rok 2011 je v plánu novinka, a sice kromě vlastních webových stránek také rozšíření pozic koordinátorů ze dvou na tři. Pořadatelé by rádi projekt zvětšili a jednotlivé oblasti lépe propracovali. S tím souvisí i lepší zajišťování zpětné vazby a tedy i šance na vylepšení nabídek.

V březnu 2011 bude projekt zakončen závěrečnou prezentací, která ale bude v zápětí následována školením nových referentů a následným zahájením nové sezóny pro rok 2011.

6. Společensko-politické aktivity zástupců Fóra

Fórum mládeže je považováno za „hlas mládeže“, který zastupuje zájmy mladých lidí v česko-německém dialogu. Z toho důvodu zaujímá fórum otevřené stanovisko k česko-německým tématům – například na různých zasedáních a konferencích – a kriticky doprovází politické dění. Zájmy a názory mladých mají být zastoupeny na všech politických úrovních, a proto by měl být tento „hlas“ vyslyšen v nejrůznějších institucích a měl by mít přístup k oficiálnímu politickému dialogu.

6.1. Česko-německá Rada pro výměnu mládeže

Společná Česko - německá rada pro výměnu a spolupráci mládeže (Rada) je od roku 1993 grémiem, které na úrovni státní politiky řídí česko-německou spolupráci mládeže. Jsou v něm zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Spolkového ministerstva pro rodinu, seniory, ženy a mládež. Dalšími členy jsou za českou stranu zástupci krajů, České rady dětí a mládeže a Česko-německého fóra mládeže. Německou stranu zastupují dále například Spolkové konference ministrů pro školy a vzdělávání, Německého kruhu mládeže a dalších, dle aktuálního jmenování. Rada podporuje rozvoj a všeobecnou koordinaci česko-německých výměn mládeže a dává doporučení na její zlepšení. Těžištěm práce Rady je zhodnocení a plánování činnosti Koordinačních center česko-německých výměn mládeže Tandem v Plzni a Řezně. Zasedání pro letošní rok se uskutečnilo od 3. do 5. března v Řezně. Zástupkyní Fóra v Radě je pro období 2009 – 2011 česká mluvčí Anna Koubová.

6.2. Rada Česko-německého diskusního fóra

Česko-německé fórum mládeže je od roku 2003 zastoupeno mluvčími v Radě Česko-německého diskusního fóra. Česko-německé diskusní fórum bylo založeno v prosinci 1997 na základě Česko-německé deklarace s cílem rozvíjet a pečovat o česko-německý dialog. Rada každoročně vybírá téma pro výroční konferenci Diskusního fóra a zároveň se v pracovních skupinách zabývá rozličnými česko-německými tématy. Členy Rady je 10 osobností ze společnosti, politiky a hospodářství obou zemí, kteří jsou na dvouleté funkční období jmenováni ministry zahraničí. Mluvčí Fóra mládeže zastupují v Radě mladou generaci a do česko-německého dialogu přinášejí nové impulsy. Pro roky 2009 a 2010 byli do Rady ministry zahraničí jmenováni mluvčí Fóra ve funkčním období 2007-2009 Alena Felcmanová a Martin Trapp.

V letošním roce se uskutečnily dvě konference Diskusního fóra. První z nich se konala 5. června v Chebu na téma „Místa paměti“. V obrazové galerii Muzea Cheb se sešlo mnoho osobností činných v česko-německé oblasti. Dostalo se na probírání definice samotného pojmu „Místa paměti“, jak se dá s pamětí a společnými vzpomínkami manipulovat i na mnoho dalšího. Zúčastnili se například historik Milan Hlavačka, filozof a sociolog Miloš Havelka, historička umění Milena Bartlová či Rudolf Jaworski z Kielu. Za Česko-německé fórum mládeže byli přítomni Martin Trapp z německého nositelského spolku a česká mluvčí Anna Koubová.

Druhá konference, výroční, se konala 9. října v Národní technické knihovně v Praze na téma „Inovace – šance, rizika, předpoklady“. Zúčastnilo se jí 150 hostů z politiky, oblasti vysokoškolského vzdělávání, zástupců sdružení a organizací. S vlastním příspěvkem na téma inovací v česko-německé práci s mládeží (pod názvem InNoviny) vystoupili i Anna česká mluvčí Koubová a německý zastupující mluvčí Jonas Sauer.

6.3. Přehled politicko-společenských aktivit Fóra

Fórum bylo svými někdejšími i současnými členy zastoupeno na mnoha akcích a mělo tak možnost představit svou práci při exkluzivních příležitostech. Následující tabulka nabízí přehled těchto aktivit v roce 2010:

6.3.1. Aktivity mluvčích 2010

Datum	Aktivitāt
06.02.2010	diskuse v Goethe-Institutu na téma: „Ztrácí němčina v Česku své postavení?“ (Anna Koubová)
03. – 05.03.2010	zasedání česko-německé Rady pro výměnu mládeže v Řezně (Anna Koubová)
05.06.2010	konference Česko-německého diskusního fóra na téma „Místa paměti“ (Anna Koubová)
10.06.2010	jubileum 10 let Programu odborných praxí na pražském německém velvyslanectví (Anna Koubová)
9. – 16.09.2010	networkingové setkání a mezinárodní trénink „Diversity – Key to Success“ v Duchonce na Slovensku (Anna Koubová, Jan Vařák)
09.10.2010	výroční konference Diskusního fóra na téma „Inovace – šance, rizika, předpoklady“ v Praze v Národní technické knihovně (organizační tým)
16.11.2010	setkání s patronkou Petrou Ernstberger, poslankyní Spolkového sněmu (Anja Decker, Anna Koubová, Ondřej Pavlík)
11.2010	spuštění anglické verze internetových stránek

6.3.2. Networkingové setkání a mezinárodní trénink „Diversity – Key to Success“

Na začátku září proběhl v Duchonce na Slovensku mezinárodní trénink pracovníků s mládeží, kterého se zúčastnili i česká mluvčí Anna Koubová a Jan Vařák ze spolku Česko-německé fórum mládeže, o.s. Naskytlo se několik příležitostí představit práci Fóra a to nejen zbylým dvaceti pěti účastníkům semináře, ale i slovenské veřejnosti v Bratislavě. Fórum tak mohlo posloužit jako inspirace pro další možná bilaterální evropská fóra.

6.3.3. Homepage Fóra mládeže anglicky

V návaznosti na networkingové setkání se Fórum mládeže a spolky rozhodly nabídnout kromě české a německé i anglickou webovou prezentaci. O Fóru se tak budou moc dozvědět víc i lidé a organizace, kteří češtinu ani němčinu neovládají. Od listopadu 2010 se postupně pracuje na překladu stránek.

6.3.4. Setkání s Petrou Ernstberger

V úterý 16. listopadu se setkala německá koordinátorka Anja Decker, česká mluvčí Anna Koubová a předseda českého sdružení Ondřej Pavlík s patronkou Fóra Petrou Erntsberger, poslankyní Spolkového sněmu. Tématem rozhovoru byl nový koncept Fóra mládeže, současná situace v česko-německých vztazích a minimální dopad česko-německých grémií.

7. Přínos projektů k česko-německé spolupráci a perspektivy dalších aktivit

Česko-německé fórum mládeže hraje v česko-německém dialogu významnou úlohu. Praktickou prací v rámci pracovních skupin, která se projevila mnoha dokončenými projekty, Fórum ukázalo, že spolupráce mladých Čechů a Němců může být lepší a jednodušší a v neposlední řadě také poukázalo a poukazuje na problémy a témata v česko-německých vztazích, na kterých mladé generaci opravdu záleží. Podařilo se také představit výsledky této prakticky orientované práce na veřejnosti a účastí na bilaterálních česko-německých akcích (např. na výroční konferenci Česko-německého diskusního fóra) úlohu mladých lidí v česko-německém dialogu zvýraznit.

8. Reforma konceptu Česko-německého fóra mládeže

Na Shromáždění členů nositelských sdružení v dubnu 2010 v Drážďanech začala ve sdruženích debata o silných a slabých stránkách a budoucnosti Česko-německého fóra mládeže. V Drážďanech byla založena PS Budoucnost, která v následujících měsících společně s představenstvy sdružení a organizačním týmem vypracovala návrh reformy Fóra mládeže, se kterým se obrátila na členy Fóra mládeže, obou sdružení a alumni. Jejich podněty byly zapracovány do debaty a částečně pozměnily původní koncept. V srpnu se uskutečnilo hlasování o konceptu, a to mezi členy Fóra mládeže, sdružení a alumni. Na základě výsledků hlasování byly podány žádosti o dotace na rok 2011.

Vzniklý nový koncept Fóra mládeže bude zaveden v 6. funkčním období (od září 2011). Nejprve ve zkušební fázi, po které budou případně provedeny změny. Během této zkušební fáze je pro nás důležitá víceetapová evaluace se členy a koordinátory Fóra mládeže proto, abychom mohli ještě lépe odhadnout výhody a nevýhody nového konceptu v praxi a mohli na ně zareagovat.

8.1. Změny

Funkční období Česko-německého fóra mládeže bude nyní trvat jeden rok. Bude zaveden mentorský program, díky němuž budou bývalí členové nápomocni aktuálním členům při projektové práci. Tímto dojde k upevnění soudržnosti jednotlivých funkčních

období. Zkouška programu probíhá právě nyní v poslední fázi 5. funkčního období, a to velice úspěšně.

Počet členů bude snížen na 30 (15 Čechů a 15 Němců). Práce během jednoho funkčního období se tak stane daleko intenzivnější.

Účastníci obdrží osvědčení o získané kvalifikaci a znalostech.

Září	Listopad	Leden	Duben	Červenec
Plenární zasedání	Plenární zasedání	PS - setkání	PS - setkání	Plenární zasedání
Seznámení, uvedení do tématu pro daný rok, založení pracovních skupin, specifikace podtémat	Školení v projektovém managementu, stanovení detailů projektů, diskuze k ročnímu tématu	Projektová práce; účast jednoho koordinátora nebo mentora	Projektová práce; účast jednoho koordinátora nebo mentora	Závěrečná prezentace, aktivity jednotlivých pracovních skupin (např. divadelní hra, pódiiová diskuze), setkání členů nositelských sdružení

I nadále se budou konat jak plenární zasedání, tak i setkání pracovních skupin. Funkční období bude započato dvěma plenárními zasedáními (září a listopad 2011), při kterých budou členové uvedeni do projektového tématu a v různých pracovních skupinách budou účastníky vypracovány jednotlivé projektové nápady. Následně budou pracovní skupiny samostatně realizovat své projekty, přičemž budou mít k dispozici dvě setkání pracovní skupiny (leden až duben 2012). V červenci 2012 se uskuteční závěrečné plenární zasedání, na kterém budou představeny a s veřejností diskutovány výsledky práce.

Aby došlo k oslovení co největšího počtu potenciálních zájemců, bude roční téma zmíněno již při hledání nových členů. V žádném případě však nebude předepsáno, jaké projekty pracovních skupin by měly či mohly být realizovány. Rozvoj konkrétní projektů pracovních skupin v rámci ročního tématu bude i nadále záležitostí členů Fóra mládeže, a podporuje tak zahrnutí individuálních myšlenek a představ jednotlivých členů.

V plénu Fóra mládeže budou i nadále diskutována důležitá, aktuální a další pro členy zajímavá témata. Ani politická práce Fóra nebude nijak ovlivněna, natož postižena ročním tématem.

Pro 6. funkční období Fóra mládeže vybrala představenstva sdružení, členové obou sdružení, současní členové Česko-německého fóra mládeže a alumni téma „Společenská soudržnost“.

8. 2 Roční téma 2011/2012: „Společenská soudržnost“

Společenská soudržnost je výzvou pro heterogenní společnosti, ve kterých se střetávají rozdílné životní styly a kultury. Členové Fóra mládeže se budou v délce jednoho roku věnovat otázce společenské soudržnosti v mnoha podobách, přičemž sami rozhodnou, kterým „podtématům“ a konkrétním otázkám z tohoto širokého tématu se věnovat chtějí. Tímto se naučí, které společenské podmínky „orámovávají“ jejich životy a jak rozumět naším

společnostem.

Díky bilaterálnímu složení se mohou mladí lidé učit na základě názoru druhých.

Samozřejmě budou také prostřednictvím tohoto vybraného, úzkého tématu tematizovány i konflikty na česko-německém poli.

Možná podtémata, která by členové Fóra mohli během projektového roku společně diskutovat a rozpracovat v plénu a v pracovních skupinách jsou následující.

Možná podtémata pracovních skupin

- Sociální spravedlnost jako základ společenské soudržnosti
- Výzva transformace společnosti v společenské soudržnosti
- Společenská soudržnost „přes hranice“
- Diskriminace
- Kreativní projekt ke vztahující se ke komplexnosti tématu společenské soudržnosti

Organizační tým Česko-německého fóra mládeže:

Anna Koubová – česká mluvčí
Leonie Liemich – německá mluvčí

Kateřina Majerová – zastupující česká mluvčí
Jonas Sauer – zastupující německý mluvčí

Kateřina Smejkalová – česká koordinátorka
Anja Decker – německá koordinátorka

NAŠIM SPONZORŮM SRDEČNĚ DĚKUJEME!

